

mělo již účinek. Ministr spravedlnosti JUDr. Veselý slíbil energicky chrániti autoritu soudů proti nespravedlivým útokům a slibu svému dostál. Konečně budiž zde jako dokument doby otisknuto provolání soudcovstva k veřejnosti, uveřejněné v některých denních listech.

JUDr. K. Soukup, rada z. s.

České veřejnosti!

Stále vyskytují se v poslední době smutné zjevy, které obavou a úzkostí naplňují srdce a mysl všech věrných Čechů, upřímně milujících národ a Republiku.

Úcta k zákonům valem mizí a ubývá.

Předpisů a zákonů Republiky se nedbá.

Veřejní funkcionáři, zvláště soudci, jsou poštváným davem ohrožováni, napadáni v novinách, spílá se jim a podkládají úmysly a cíle, jichž jsou dalecí.

Rozhodnutí úřadů stávají se nátlakem ulice nevykonatelnými a bude-li se na této šikmé cestě pokračovati, stanou se i rozsudky soudů pouhým popsáním papírem.

Budiž při tom žalováno, že nejen prostý lid prohřešuje se takto proti základům státu, ale i ti, kdož by jako vůdcové měli lidu býti vzorem a příkladem a jimž postavení jejich ukládá vyšší mravní závazek ku svobodnému vlastnímu státu.

Dokladů netřeba uváděti, každý, kdo čte denní listy, přesvědčí se o pravdivosti těchto řádků.

V této vážné chvíli československé soudcovstvo, jemuž bylo vždy chloubou každému, bez rozdílu stavu a majetku, ne-stranně dopomáhati ku spravedlnosti a jež v první řadě poměrů těchto želi a těžce je snáší, důtklivě žádá všechny občany dobré vůle bez rozdílu politického přesvědčení, aby sami a ve svém prostředí usilovně působili ku zvýšení úcty a vážnosti k zákonům a veřejným orgánům Republiky, pamětlivi jsouce toho, že úcta před zákony jest základem spořádaného právního státu.

V Praze, v lednu 1920.

Svaz československého soudcovstva v republice Československé.

Soudcové — státní úředníci. Věru že s podivnými city četli soudcové zprávu o jednání v ústavním výboru, podle níž stav soudcovský zahrnut byl v chystané osnově ústavního práva v pojem »státních úředníků«. Máme za to, že nebylo v úmyslu naznačiti tím snad budoucí vývoj našeho zákonodárství a vyvoditi z tohoto pojmu »státních úředníků« důsledky, jež by znamenaly naprostý rozvrat soudnictví a neodvratný úpadek našeho státu.

Soudcové mají s ostatními státními úředníky společné toliko to, že jsou státem jmenováni a jím placeni. Ale ve všech ostatních směrech zaujímají proti státním úředníkům postavení zvláštní. Toto postavení, jež zaručuje soudcům výsady nezávislosti, doživotního ustanovení, výsadu, že nesmí býti proti své vůli přesazeni ani úřadu zbaveni, je odůvodněno úkolem, jež soudcové mají ve státě plniti: rozhodovati, na čí straně je právo a na čí bezpráví, rozhodovati svým výrokem o svobodě, cti, životě, majetku občanů státních, rozhodovati nestranně, na všechny strany, nahoru i dolů, nezávisle, poctivě, svědomitě a neohroženě, právní řád udržovati, chrániti, důvěru i úctu k němu buditi.

Toto poslání soudcovského stavu bývalo také příčinou, proč už v nejstarších dobách byly osoby a stavy, jež soudní moc vykonávaly, považovány za nejvznešenější a nejmocnější. Toto poslání stavu soudcovského bývalo i později příčinou, že k stavu soudcovskému bývali vábeni právě mužové nejzdatnější, jak *Randa* říkával, »elita právnictva«. Bohužel, že musíme říci »bývali«. Dnes už nejsou; příčin je mnoho a mnoho. Stav soudcovský je nespokojen, roztrpčen, je mnoho důvodů, jež mu výkon jeho povolání činí dnes hořkým. A tuto hořkostí usnesení výboru ústavního zbytečně živí a množí. Naši soudcové vidí v něm právem neuznávání úkolů stavu soudcovského, podceňování jeho, nevážnost k němu.*)

K praksi zákona o podmíněném odsouzení. Češka, ve Vídni bydlící, tamtéž příslušná a tudíž státní příslušnice rakouské republiky, dopustila se v oblasti československé republiky trestního činu, pro nějž byla odsouzena naším soudem, který odložil výkon trestu podmíněčně. Proti tomu brojí veřejný žalobce, poukazuje hlavně k tomu, že instituce podmíněného odsouzení může býti použito jen pro příslušníky naší republiky, neboť podmíněčné odsouzení předpokládá, že nalézací soud má stálé disposiční právo nad vinníkem (§ 8), že ochranný dozor ve smyslu § 17 zmíněného zákona může vykonávati toliko okresní soud tuzemský. Jakákoliv dispozice soudu nalézacího jest však zne-možněna, opustí-li vinník území našeho státu a bydlí trvale mimo území republiky.

Otázka použití podmíněného odsouzení na cizozemce, již budou míti naše soudy příležitost často řešiti, jest jistě zajímavá; zákon sám nečiní ovšem žádných rozdílů v tomto směru, ale

*) Pozn. Podle zpráv denních listů stala se v úst. výboru dne 14. t. m. náprava původního usnesení.